

C27 – CUL3

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

13 oktober 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van de musical in Vlaanderen en het onderbrengen van de sector in de culturele industrieën	1
Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de herstructurering van het lokale cultuurbeleid in Brussel	8
Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het oprichten van een overkoepelende vereniging voor auteurs, illustratoren en literaire vertalers en de rol van de Koepel van Vlaamse Auteursverenigingen (KVA) en het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) hierin	10
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de definitieve keuze van maximaal vijftien permanente terreinen voor lawaaierige sporten	
Vraag om uitleg van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de inplanting van terreinen voor lawaaierige buitensporten in Vlaanderen	
Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de realisatie van multifunctionele terreinen voor lawaaierige sporten	
Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over permanente motorsportterreinen	13

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van de musical in Vlaanderen en het onderbrengen van de sector in de culturele industrieën

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in een open brief aan u, mijnheer de minister, lieten kort na het parlementair reces opnieuw een aantal musicalartiesten hun ongenoegen en teleurstelling blijken over het feit dat de musical in Vlaanderen niet structureel zou worden gesubsidieerd, maar dat de sector zou worden ondergebracht in het komende beleid rond de culturele industrieën. Dat zijn een soort investeringsmaatschappijen met commercieel potentieel, waarin u ook film, mode en design wilt onderbrengen.

Mijnheer de minister, elke kunstvorm heeft recht van bestaan, waarom dan van ons de melaatsen van de cultuursector maken, betogen de musicalmensen. Ze hebben sterk de indruk dat musical door u niet als een volwaardige kunstvorm wordt aangezien, maar enkel als iets commercieels. Ik citeer: 'Musical is een genre waar je voor of tegen bent, en blijkbaar is de minister tegen. Want je hebt in de voorgestelde formule geen garantie meer voor een geïntegreerd beleid of een langetermijnvisie. De doorslaggevende criteria zullen in de toekomst enkel nog bedrijfseconomisch zijn. Bovendien ziet de minister de zaken iets te rooskleurig in, want hij ziet de nieuwe formule volgend jaar al werken, maar dat lijkt voor de sector zelf onmogelijk. Als je musical enkel en alleen als culturele industrie beschouwt, valt de artistieke ontwikkeling en de onderbouw van het genre weg. Volgens het kabinet zullen er zo meer banen worden gecreëerd, maar dat is nog maar de vraag. Als je enkel commercieel rendabele producties brengt, zullen er gewoon minder musicals zijn.'

Als aanvulling op een gesubsidieerd musicalgezelschap kan de formule werken, maar de sector vreest dat het een eerste stap is in de volledige liberalisering van de cultuur. Een voorbeeld: Musical Vlaanderen

heeft zijn eerste productie 'Een perfecte God' moeten schrappen, omdat het al op voorhand op structurele subsidies had gerekend. Dat geld komt er niet. Musical Vlaanderen moet dat ook niet als een verworvenheid aanzien voordat het geld is toegekend, vindt u zelf.

Een en ander heeft te maken met het feit dat op dit ogenblik geen enkel musicalinitiatief structureel wordt ondersteund. Drie organisaties dienden in het kader van het kunstendecreet een aanvraag in tot erkenning. U hebt in juni de knopen doorgehakt. Geen enkel dossier is overeind gebleven ondanks het positief advies van het Musicalhuis. Toen al werd duidelijk dat musicaldossiers in het kader van de toekomstige beleidslijnen in de cultuurindustrieën worden ondergebracht. Dus had u de musicalorganisaties maar niet moeten onderbrengen in het kunstendecreet en hen op voorhand moeten zeggen wat er aan de hand was. Dat had veel frustratie kunnen voorkomen.

Tegen de start van het nieuwe seizoen, zo werd enkele maanden geleden aangekondigd, plannen de musicalartiesten een aantal acties en willen ze u uitnodigen voor een debat over de toekomst van het genre. We hebben zopas besloten om die mensen uit te nodigen op een hoorzitting in deze commissie op 6 december aanstaande. Dat zal een ander licht op de zaak werpen.

Mijnheer de minister, Musical Vlaanderen, het nieuwe gezelschap dat Linda Lepomme oprichtte, stelt nog andere vragen. Waar zult u hiervoor middelen vinden en vooral, hoeveel? Wanneer zal dit beleid nu beginnen?

Maar niet iedereen in de musicalsector is even somber gestemd over uw plannen. De grotere productiehuisen zoals Studio 100 en Musical Hall reageren vrij optimistisch. Studio 100 stelt dat nu eindelijk producties met een hoog risico mogelijk kunnen worden gemaakt, waardoor prestigeprojecten zoals Daens, die vroeger niet mogelijk waren zonder overheidssteun, nu wel een kans krijgen. Geert Allaert is vooral verheugd niet afhankelijk te zijn van het oordeel van een beoordelingscommissie, die hij de

‘twaalf apostelen’ noemt. Die vinden of iets artistiek verantwoord is of niet.

Het debat over de impulsen aan de musicalsector is relatief oud, en was tijdens de vorige legislatuur verschillende keren aan de orde. We moeten het vandaag vooral hebben over musical als al dan niet commercieel product, omdat daarover nogal wat vragen rijzen. De vrije sector moet in musical voorzien, zeggen de enen, maar kenners betogen dat dit een volledig foute visie is, gebaseerd op een aantal vooroordelen, die meestal terug te brengen zijn op het achterhaalde concept als zou musical een per definitie gemakkelijk genre zijn dat altijd volle zalen lokt. Het argument dat musical enkel en alleen een Angelsaksische en commerciële aangelegenheid is, houdt geen steek.

Musicals kunnen eenvoudig of complex zijn, komisch, dramatisch, of maatschappijkritisch. Uiteraard leent de tot nu toe gevoerde politiek ten aanzien van de musical, er zich toe dat musicals voor een groot deel in het commercieel circuit zitten, en dat het uiteindelijke doel is om zoveel mogelijk geld op te leveren. Maatschappelijke, artistieke relevantie en culturele diversiteit – normen die men laat gelden in andere cultuurvormen – zijn geheel weg, als je de vrije markt volledig laat spelen. Veel musicalinitiatieven hebben niets te maken met superproducties, en dreigen, als de sector wordt ondergebracht bij de culturele industrieën, kopje onder te gaan.

En toch is deze kijk op de zaak onvolledig. Volgens musicologen bestaat wel degelijk de mogelijkheid van diversiteit met enerzijds een gesubsidieerd musicalaanbod of een aanbod dat voor subsidies in aanmerking moet komen, en anderzijds een commercieel aanbod. Vlaanderen vergist zich schromelijk als het denkt dat het een rariteit is om musicals structureel te subsidiëren. De twee grootste gesubsidieerde theatergezelschappen in Groot-Britannië brengen groot-schalige musicalproducties, die later worden ingebed in het commerciële circuit. Er zijn nog andere voorbeelden in Europa. We kunnen een evenwichtig musicallandschap uitbouwen met, naast de grote producties, plaats voor klassiekers en familie-entertainment, en het risicovoller werk en experimenten. Een fundamentele discussie dient zich aan.

Mijnheer de minister, welk soort impulsen moeten we geven aan de musical? De sector mort. Vlaanderen lijkt maar niet uit de discussie te raken. Het debat blijft woekeren en ondertussen is voor sommigen ‘musica’l een vies en besmet woord geworden.

De heer Eetezonne schrijft in De Morgen: ‘Musical gebruiken als speerpunt om te experimenteren is een zware gok. Als het niet werkt, kan het kabinet immers schermen met het feit dat het nu toch wel alles heeft gedaan om het genre te helpen, maar dat er in Vlaanderen helaas geen draagvlak bestaat voor musical.’

Mijnheer de minister, hoe ziet u de rol van de culturele industrieën in het kader van de musical? Klopt de kritiek dat een dergelijke politiek enkel de grote commerciële musicals ondersteunt, of heeft ze veel-er de bedoeling risico’s te ondersteunen? Hebt u in optimale omstandigheden niet een tweesporenbeleid nodig voor de musical, waarbij de niet-commerciële musical gesubsidieerd kan worden in de koepel van het muziektheater, en daarnaast de financiering van de musical met commerciële mogelijkheden via een culturele investeringsmaatschappij? Wie zal bepalen waar precies de scheidingslijn ligt tussen commercieel en niet-commercieel? Wat met de kritiek dat, zelfs als aanvulling op een gesubsidieerd musicallandschap, de impuls politiek van de culturele industrieën uiteindelijk toch tot een volledige liberalisering van de cultuur leiden?

Mijnheer de minister, in Vlaanderen bestaat een grote behoefte aan musicals. Ik denk aan het succes van ‘Les Misérables’ en van ‘The Phantom of the Opera’, met ongeveer 400.000 verkochte tickets aan de prijs van 40 euro per stuk in sommige gevallen. Voor een gezin is dat heel duur. De sector onderbrengen bij de muzikale industrieën zou voor enkele grote spelers het invoeren van tax shelters mogelijk maken, zoals bij de film. Dat is het aantrekken van privé-bedrijven door het investeren in de culturele sector fiscaal interessant te maken. Dat is een soort van mecenaat, zoals ook in de Angelsaksische wereld gebeurt.

Volgens sommigen zorgt dat ook voor een structurele culturele tewerkstelling. Een tax-shelterbeleid kan worden gekaderd in een politiek beleid om Vlaamse creativiteit, kwalitatief beheer, goed onderbouwde structuren, enzovoort, eindelijk op poten te zetten. Zo kunnen we de break-even grens gemakkelijker bereiken dan nu het geval is. Zo kunnen de productiekosten, de decors, kostuums en repetities gemakkelijker worden ingedekt.

Naast de tax shelter zou de toekenning van renteloze leningen via de culturele GIMF een ander instrument zijn. Bij winst zouden die natuurlijk onmiddellijk worden terugbetaald. Het resultaat zou de creatie

zijn van een Vlaams live theater dat in binnen- en buitenland volk aantrekt. De Vlaamse musicalwereld zou wel eens overspoeld kunnen worden door wat er in Nederland gebeurt. Door het product aan de basis financieel attractiever te maken, zouden tickets ook goedkoper kunnen.

Mijnheer de minister, kunt u schetsen hoe u de financiële impulsopolitiek van de culturele investeringsmaatschappij voor de commerciële musical precies ziet verlopen? Ik heb begrepen dat een en ander nog niet op poten staat en dat we tot volgend jaar moeten wachten op de culturele GIMV. Blijkbaar zijn er allerlei plannen. Waar zult u de middelen halen, en wanneer zal dit beleid beginnen? Hoeveel geld wilt u uittrekken voor de sector? Welke contacten hebt u met de sector? Klopt de kritiek dat als de voorgestelde politiek niet werkt, u zich kunt verschuilen achter het feit dat er helaas geen draagvlak bestaat voor musical in Vlaanderen? Wat denkt u van andere PPS-oplossingen zoals in onze buurlanden? Welke gevolgen kan de voorgestelde impulsopolitiek hebben op de ticketprijzen?

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Het is een van de taaiste misverstanden dat de culturele industrie gelijkstaat met commercieel zijn. Velen halen dat aan als een argument. Mijnheer de minister, kunt u dat misverstand uit de wereld helpen? Moet het systeem van subsidiëring in ruil voor verslagen dat het geld goed werd besteed, niet worden vervangen door een soort van cultureel investeringsfonds dat risicokapitaal in bepaalde projecten stopt? Het commerciële model komt vooral in aanmerking voor culturele initiatieven met eigen inkomsten. Voor het overige heeft dit verschil weinig te maken met het onderscheid tussen commercieel en niet-commercieel.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: De musical wordt al jaren stiefmoederlijk behandeld. Het is een utopie om deze sector als een commercieel succes te beschouwen. De mensen van wie we denken dat ze er een commercieel succes van hebben gemaakt, beweren dat het nog steeds een heel dure investering is. Eigenlijk verdienen ze meer geld aan de merchandising dan aan de musical zelf.

De meest commerciële initiatieven die grote winsten boeken en de gesubsidieerde sector hebben een heel

specifieke opdracht. De manieren van financiering mogen echter niet te ver uit elkaar liggen. De ene krijgt alles en moet daar weinig voor doen terwijl de ander veel zelf moet investeren. Musical is duur. Er is inderdaad een onderscheid in die culturele industrieën. We moeten niet denken dat ze de rode loper zijn.

Is er geen systeem mogelijk zonder te veel betutting? De expertise waarover u het hebt, komt soms van de sector zelf. We moeten daar eerlijk in zijn, al hebben ze dat op een andere manier opgebouwd. Kunnen we niet komen tot een systeem van PPS, bijvoorbeeld met een opstartfase voor wat betreft de lonen en bijvoorbeeld de kosten voor kledij en kostumering? Later kan dan, na een evaluatie, worden bekeken of iets te recupereren valt. In welke mate is zoiets wettelijk? Hebt u er al aan gedacht?

De heer Dany Vandebossche: Drie of vier jaar geleden vond hier de fameuze hoorzitting plaats waarna wij dachten dat we de musicalafdeling moesten weghalen bij het Ballet van Vlaanderen. Er zou ook een musicalinitiatief worden genomen op Vlaams niveau, maar dat is er niet van gekomen. De musicalinitiatieven die de koppen bijeen hebben gestoken om dossiers in te dienen op grond van het kunstendecreet, hebben een absolute disillusie opgelopen. Waarom hen ook dossiers laten indienen als eigenlijk geoordeeld wordt dat ze niet thuishoren onder het kunstendecreet maar wel in de culturele industrie? Dat is het basisprobleem en de reden waarom de sector zo gefrustreerd is.

De sector bestaat alleen uit commerciële ondernemers, en sommigen onder hen hebben niet zo'n goede reputatie als ondernemer. Er zijn tal van kleinere initiatieven die op een totaal andere wijze functioneren dan de grote initiatieven. Ik heb dit verhaal hier al meermaals verteld.

Minister Bert Anciaux: De eerste vraag van de heer Arckens gaat over de rol van de culturele industrieën en de kritiek op de politiek, de discussie over commercieel of niet commercieel, en dergelijke. Een beleid voor de cultuurindustrieën kan vanuit twee invalshoeken bekeken worden. Enerzijds is er de vaststelling dat het bestaande kunstenbeleid in hoofdzaak een subsidiëringbeleid is, waardoor alle aanvragen voor ondersteuning automatisch worden vertaald in termen van subsidiëring en waardoor de druk op de overheid onvermijdelijk en exponentieel toeneemt.

Anderzijds biedt een gericht beleid voor de cultuurindustrieën, met daarbij de ontwikkeling van een specifiek alternatief instrumentarium, nieuwe en onvermoede mogelijkheden voor de toekomst. Een beleid voor de cultuurindustrieën is er met andere woorden niet enkel om de druk op het subsidiebeleid te verlichten, maar creëert ook alternatieven, geeft nieuwe impulsen, schept nieuwe mogelijkheden. In de geest van dit algemeen uitgangspunt lijkt het me logisch dat een cultuurbeleid altijd beide sporen moet bewandelen. In sommige gevallen is het aangewezen te kiezen voor subsidiëring, in andere gevallen zal een ondersteuning via ons beleid voor de cultuurindustrieën veel meer aangewezen zijn.

De combinatie van die beide beleidslijnen maakt meteen ook duidelijk dat ik absoluut niet pleit voor een volledige liberalisering – lees ook: commercialisering – van het cultuur- en kunstenbeleid. In het geval van de musical is het voor mij perfect denkbaar en correct dat kleine, experimentele musicals met een belangrijke onderzoeksfunctie projectmatig ondersteund worden in het kader van het kunsten-decreet en dat grote, meer commerciële musicals met een groot marktpotentieel – een belangrijk criterium – ondersteund worden via het beleid voor de cultuurindustrieën.

In het laatste geval wordt minstens een belangrijk deel van de financiering betrokken uit de markt en niet uit subsidiëring, waarbij het er vooral op aankomt het ondernemersrisico van de betrokken producent goed te begeleiden en waar nodig mee te helpen dragen door de overheid. De vraag wie zal bepalen waar de scheidingslijn ligt, is op dit moment nog niet beantwoord. Wel kan ik nu al stellen dat het niet de rechtspersoon zal zijn die doorslaggevend is. Het is met andere woorden niet zo dat vzw's automatisch gesubsidieerd worden en NV's automatisch worden doorverwezen naar de cultuurindustrie. De intrinsieke eigenschappen van het product en van het project zullen doorslaggevend zijn. Voor mij is het dus perfect denkbaar dat een NV projectsubsidies krijgt voor een experimentele musical in het kader van het kunsten-decreet, en dat hij ondersteund wordt via het beleid voor de cultuurindustrieën voor een meer commercieel project met een groot marktpotentieel.

U vroeg of ik kan schetsen hoe de financiële impuls-politiek van de culturele investeringsmaatschappij ten aanzien van de commerciële musical precies moet verlopen, waar ik de middelen zal halen, wanneer dit beleid zal beginnen en in hoeveel geld ik voorzie.

Voor de ontwikkeling van het instrumentarium doen we een beroep op de diensten van de Participatie Maatschappij Vlaanderen, die in nauw overleg met het kabinet en met onze administratie werkt aan een globaal plan.

In een eerste fase, die net voor het reces werd afgesloten, werden de algemene principes vastgelegd. Nu is hen gevraagd die principes gedetailleerd te vertalen in operationele instrumenten, die in het voorjaar van 2006 beschikbaar moeten zijn. Het is in deze fase wellicht nog wat te vroeg om al zeer concreet te worden. Het beleid zal in elk geval moeten beschikken over werkingsmiddelen om de eigen beperkte werking te kunnen financieren én om kapitaal te verwerven en te behouden.

Wat de werking betreft, denken we aan een kleine maar hooggespecialiseerde cel die zal instaan voor de dossierbehandeling en de dossieropvolging. Wat de kapitaalverwerving en het kapitaalbehoud betreft, moet de overheid in elk geval een voldoende groot kapitaal kunnen betrekken uit de markt, moet ze een zeker rendement kunnen waarborgen, alsook het kapitaal. Daarnaast valt het ook niet uit te sluiten dat het beleid voor de cultuurindustrie gebruik kan maken van een aantal economische instrumenten die in het departement Economie werden ontwikkeld. Ik ben hieromtrent reeds begonnen met een overleg met minister Moerman en hoop dit in de loop van het najaar verder te concretiseren.

Waar ik het nu over heb, dat zijn de andere instrumenten zoals exportondersteuning, economische impulsen, enzovoort. Die kunnen ook worden aangewend in het kader van de cultuurindustrie. Het instrumentarium van de PMV behoort weliswaar tot de bevoegdheden van minister Van Mechelen, maar niet de werking ervan en dus niet de dochtermaatschappij.

Zoals gezegd, wil ik met het beleid voor de cultuurindustrieën van start gaan in 2006 en het in de loop der jaren op kruissnelheid brengen. Dit impliceert dat niet alle subsectoren op hetzelfde moment zullen intreden en dat er sprake zal zijn van een zekere fasering. Voor 2006 werd in 600.000 euro aan werkingsmiddelen voorzien. Dat budget zal in de daaropvolgende jaren ongetwijfeld stijgen. Bovendien zullen vanzelfsprekend uit de markt heel wat beleggingsmiddelen worden betrokken die, weliswaar op basis van het rendement dat we waarborgen, zeker ook in deze tijden heel aantrekkelijk kunnen zijn. We

zijn er nogal gerust in dat die ook bij sparend Vlaanderen kunnen worden gevonden. (*Opmerkingen*)

Een Bevek zal het niet zijn. (*Gelach*)

Verder vroeg u naar de contacten met de sector. Er is al vrij intensief contact geweest met de belangrijkste producenten uit de musicalsector en er werd al uitgebreid gesproken met een aantal musicalartiesten. Ik merk dat sommigen met een zeker wantrouwen naar de nieuwe evolutie kijken, maar ik stel ook vast dat een aantal producenten uitdrukkelijk hun vertrouwen hebben uitgesproken en ons initiatief ten zeerste verwelkomen.

De kritiek dat, als de voorgestelde politiek niet werkt, de minister zich kan verschuilen achter het feit dat er helaas geen draagvlak bestaat voor musical in Vlaanderen, klopt niet. Het is absoluut niet mijn bedoeling aan te tonen dat het draagvlak voor musical zou ontbreken in Vlaanderen. Integendeel, ik ben er mij van bewust dat we het nieuwe beleid doordacht en omzichtig zullen moeten toepassen. Voorbeelden uit het buitenland tonen aan dat een aantal debacles onvermijdelijk zijn en dat we dus met mislukkingen zullen worden geconfronteerd. Maar we zullen ook succesvolle toepassingen kennen en precies door die successen zal het draagvlak voor de musical veeleer toenemen dan verminderen.

Wie denkt dat het mijn bedoeling is definitief komaf te maken met de musical in 2006, zeg ik duidelijk dat de middelen die in 2006 aan de musical zullen worden besteed, massaal veel hoger zullen liggen dan wat werd besteed in de jaren 2002 tot 2005. Dat is ook niet moeilijk, want in de jaren 2003-2005 was er geen euro voor de musical. Er zal dus een aanzienlijk hoger bedrag ter beschikking worden gesteld via twee instrumenten, enerzijds de projecten in het kunstendecreet en anderzijds de cultuurindustrie. Als dat geen antwoord is op de bedenking dat ik deze sector niet ter harte zou nemen, dan weet ik het niet meer. Ik maak de terugval in de jaren 2003-2005 ongedaan. Dat is een duidelijk engagement.

Wat te denken van andere PPS-oplossingen zoals in onze buurlanden? We merken dat iedereen op zoek is naar goede en interessante toepassingen. Zoals bekend heb ik mij bij de keuze voor dit beleid zeer sterk laten leiden door de succesvolle voorbeelden in Montréal en door een aantal studies, onder andere die van de heer De Brabander. Ik ben er vrij zeker van dat we met deze toepassing succes zullen hebben.

Ik houd echter een open geest en sta ook open voor andere oplossingen. Ik zie er niet zo direct andere, maar alles is bespreekbaar.

Een andere vraag was welke gevolgen de voorgestelde impulspolitiek kan hebben voor de ticketprijzen. Voor zover we praten over een toepassing in het kader van het kunstendecreet zie ik geen onmiddellijke gevolgen. De voorbije drie jaar was er geen steun, terwijl dat volgend jaar wel het geval zal zijn, althans als er goede projecten worden ingediend. Dat zal veeleer een verlagend effect hebben op de ticketprijzen. Toch is dat geen betrachting op zich. De markt en de toekomst zullen dat uitwijzen.

Musicalproducties buiten het kunstendecreet kregen tot op heden geen enkele andere overheidssteun. We gaan ervan uit dat deze producties binnen het beleid voor de cultuurindustrieën makkelijker tot stand zullen komen en dat ze de ticketprijzen dus zeker niet de hoogte in zullen jagen. Eigenlijk zou het tegendeel het geval moeten zijn.

De heer Vanackere heeft gelijk dat niet zozeer de vraag of iets commercieel is of niet, bepaalt of we iets bij de cultuurindustrie onderbrengen. Waar het wel om gaat, is het marktpotentieel, de aanwezigheid van een groot draagvlak en een groot publieksbereik. Als bijvoorbeeld van een productie de kosten zonder enige steun voor 75 percent kunnen worden gedragen door de inkomsten uit het publiek en uit andere bronnen, maar de overige 25 percent nog ontbreekt, dan kan het perfect de cultuurindustrie zijn die het risico op zich neemt en de nodige steun verleent, zeker als de productie een ruim marktpotentieel heeft.

Het is een fabeltje dat ik tegen de musicalsector zou zijn. Ik probeer dat juist recht te zetten door hier duidelijk een engagement te nemen voor 2006. In 2002 had ik een andere optie genomen, die niet geleid zou hebben tot een afsplitsing van de musical van het ballet, maar veeleer tot een afsplitsing van het ballet van de musical. Mijn opvolger heeft daarna echter een andere beslissing genomen, wat zijn goed recht was. Op die beslissing wens ik nu consequent voort te bouwen. Het schijnt dat musical een heel toegankelijke kunstvorm is; misschien ben ik er daardoor zelf ook heel toegankelijk voor.

Musical is dus niet alleen cultuurindustrie. Het is geen sector die uit het kunstendecreet wordt gebannen. Het kunstendecreet als zodanig is nog niet helemaal in uitvoering. Alleen het structurele deel is nu

in uitvoering. Volgend jaar komt het deel muziek in werking, komt de steun aan de kunstenaars en komen er ook projectsubsidies. Dat samen met de invulling die we aan de cultuurindustrie willen geven, laat misschien toe een oordeel te vellen over waar we met het kunstenlandschap naartoe gaan. Vandaag is dat echter nog voorbarig.

Of musical commercieel is of niet, is dus niet de juiste vraag. Voor ons is dat niet bepalend. Musical als kunstuiting past dus wel degelijk in het kunstendecreet. Ik heb al gezegd dat ik niet wil experimenteren om daarna de sector op zijn bek te laten gaan. Wel integendeel, want ik geef die sector nieuwe impulsen, en dat via twee instrumenten: het kunstendecreet, projectmatig dan, en de cultuurindustrie. Ik betwist dus dat er een stiefmoederlijke behandeling zou zijn, zeker vanaf 2006.

Het is juist dat er in de sector expertise aanwezig is. Het is nu ook in het opmaken van de timing van de cultuurindustrie uitdrukkelijk de bedoeling de volgende maand of twee maanden alles wat we hebben getoetst en voorbereid voor de oprichting van de culturele GIMV, sectormatig uit te spitten op basis van de expertise. We gaan dus met al die sectoren opnieuw praten zodat we in elk geval een instrument ontwikkelen dat hanteerbaar is op het terrein en dat antwoorden kan bieden op de vragen die op het terrein leven. Een aantal van de collega's hier zijn trouwens beroepsmatig experts op het vlak van cultuurindustrie met een groot marktpotentieel en worden daar ook bij betrokken.

Er is ook gevraagd of er geen systeem mogelijk zou zijn met recuperatie van investeringen. In het systeem van de cultuurindustrie zitten er verschillende onderdelen. Het kan een goedkope lening zijn, een renteloze lening, aandelen, of een vorm van investeringen waarna, wanneer blijkt dat er winst is, die winst terugvloeit zoals dat gaat wanneer aan aandeelhouders een winst wordt uitgekeerd. Er is dus recuperatie mogelijk.

Ik vraag u nogmaals een beetje geduld te hebben. Ik vraag geen blind vertrouwen, maar een blind wantrouwen is ook niet interessant. Een beetje geduld dus, en ik zal u binnenkort kunnen bewijzen dat we zeker in deze sector de bedoeling hebben extra ondersteunend te werk te gaan. We maken een einde aan de situatie dat er geen steun was.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, en ik zal inderdaad wat geduld opbrengen. Als ik u goed begrijp, is het centrale woord waar alles om draait 'marktpotentieel'. Dat zou volgens u de scheidingslijn die ik getrokken heb tussen commercieel en niet-commercieel, doen vervagen. Natuurlijk blijft de hamvraag wie zal bepalen wat marktpotentieel heeft, en wat niet.

Minister Bert Anciaux: De vraag is niet of het commercieel is of niet-commercieel. Het marktpotentieel zal bepalen in welke commerciële en welke niet-commerciële projecten de cultuurindustrie meestapt. Wel blijft het onderscheid commercieel of niet-commercieel bestaan in de toepassing van het kunstendecreet. We hebben immers decretaal geen toestemming om commerciële, dus winstgevendende projecten te steunen op grond van het kunstendecreet. Anderzijds echter kunnen niet-commerciële projecten wel onder de noemer cultuurindustrie vallen.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik kan me inbeelden dat bepaalde kleinere gezelschappen, als marktpotentieel het kernwoord is, zich daar heel vlug achter zullen scharen. Ze zullen zeggen dat wat ze brengen uiteraard geen marktpotentieel heeft. Het is een beetje zoals met het theater. Daar zeggen ze dat wat ze brengen niet toegankelijk is voor het grote publiek, omdat het experimenteel is, maatschappijkritisch, enzovoort. Als ze dat product op de markt moeten brengen, zo redeneren ze, dan loopt het sowieso slecht af.

Ik heb al gesproken over de productiekosten, bijvoorbeeld voor decor en alles wat er bij komt kijken vooraleer een musical op de planken staat, de voorbereiding, de repetitie, enzovoort. De hamvraag is of ze uit die kosten raken en de break-even kunnen bereiken. Zelfs in het commerciële circuit wordt daarover geklaagd. U kunt natuurlijk zeggen dat het geen goede ondernemers zijn, en vaak zijn ze inderdaad bijzonder optimistisch en blijven ze dat ook. Ik kan me hoe dan ook inbeelden dat een aantal gezelschappen zich zal verschuilen achter de stelling dat ze sowieso niet op de markt willen komen, maar onder het dak van de subsidies of projectsubsidies willen blijven. Dan komen ze uit bij het kunstendecreet.

Minister Bert Anciaux: Dat is een kromme redenering, al moet ik zeggen dat ik er zelf soms ook een maak. U zegt dat de kunstenaars niet geïnteresseerd zijn in steun van de cultuurindustrie. Dat durf ik te betwijfelen. Het uitgangspunt van een kunstenaar is dat hij een project of een product wil maken om

aan zo veel mogelijk mensen te laten zien. Daarvoor vraagt hij de noodzakelijke steun. Wie die steun geeft, is zijn zorg niet.

U zegt dat sommigen bewust zullen aantonen dat ze geen marktpotentieel hebben, zodat ze onder de bepalingen van het kunstendecreet ressorteren. Het is natuurlijk niet de indiener van het project die de beoordeling zal maken over waar het project thuis hoort. Dat zullen deskundigen doen.

Als alleen maar rekening wordt gehouden met het kunstendecreet en als we geen potentieel van de cultuurindustrie ontwikkelen, dan is er maar één bedrag beschikbaar waarmee alle mogelijke projecten ontwikkeld moeten worden. Nu echter creëren we een instrument, waardoor we zo veel mogelijk extra middelen kunnen activeren voor de sector, voor kunst en cultuur. Als iedereen zegt dat gekleurde 'vieze' geld niet te willen, voor mij niet gelaten. Dan moet het beschikbare bedrag wel onder veel meer projecten verdeeld worden. Dat kan de bedoeling niet zijn van degenen die met kunst en cultuur bezig zijn, en zeker niet van het beleid.

Het is een instrumentarium dat we de sector aanreiken om meer mogelijk te maken. Dat is mijn betrachting: meer kunst en meer cultuur. Als sommige mensen daartegenover een aangeboren ergernis voelen, dan kan ik ze niet verplichten om een aanvraag in te dienen bij de cultuurindustrie. Alleen is de kans dat ze gesteund worden op grond van het kunstendecreet in elk geval gelimiteerd.

Voor kunsten, zonder de muziek, was er 80 miljoen euro voorhanden, terwijl er aanvragen waren voor 170 miljoen euro. Wie blijft dromen dat alles mogelijk is en dat hoe meer er gevraagd wordt hoe gemakkelijker het wordt om te werken – wat nog waar is ook – vergist zich. Ik kan noch de Vlaamse overheid, noch de Vlaamse Gemeenschap, noch het parlement – en dus het volk – ervan overtuigen in één klap 90 miljoen euro extra middelen te geven om tegemoet te komen aan alle vragen uit de kunstensector. Dat gaat niet. Daarom moet ik op zoek gaan naar instrumenten waarmee ik wel extra middelen kan vrijmaken, bovenop de aanzienlijke verhoging die we al bekomen hebben van 80 naar 100 miljoen euro, plus nog 4 miljoen euro voor de projecten. De vraag is dus niet of ze gekleurd geld willen.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik beschuldig u daar ook niet van. Bepaalde mensen

uit de sector stellen veel hoop in de formule die u voorstelt. Ze weten niet precies hoe het zit, maar in 2006 of 2007 zullen ze wel klaarder zien in wat er gaat gebeuren met de culturele GIMV en de culturele industrie. Ook tax shelters, waarover u niet gesproken hebt, zijn een mogelijkheid, alsook het mecenaat en dergelijke. Sommige mensen stellen er uiteraard hun hoop op en zeggen dat dit het zal worden.

U verwijst voortdurend naar het kunstendecreet. Drie gezelschappen hebben een structurele aanvraag ingediend. Minstens één ervan is zowel zakelijk als artistiek goedgekeurd, en toch hebt u de rode kaart getrokken. Kunt u zeggen waarom?

Minister Bert Anciaux: Dat kan ik inderdaad zeggen. Dat is gebeurd omwille van de redenen die ik al heb genoemd. Er is een beperkt volume aan middelen, dat verdeeld moet worden over de aanvragen. Als ik 170 miljoen euro ter beschikking had, dan had ik alle aanvragen positief beoordeeld. Maar er was maar 100 miljoen te verdelen over aanvragen voor in het totaal 170 miljoen. Ik moest dus afwegingen en keuzes maken.

Het kunstendecreet gaat maar in vanaf 2006. Als ik ervan overtuigd ben dat we op dat moment via projectsubsidie en via de cultuurindustrie extra steun kunnen geven aan de sector, dan moet ik dat niet met onze beperkte middelen willen doen, en op zoek gaan naar andere mogelijkheden.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, u vertelde dat u tijdens uw eerste beleidsperiode iets anders voor ogen had en dat de zaak werd gewijzigd door uw toenmalige opvolger, de heer Van Grembergen. Ik was daarvan op de hoogte, maar ik heb daar nooit in het openbaar ruchtbaarheid aan gegeven. Ik vind het immers nogal raar dat een persoonlijke voorkeur van een minister een doorslaggevende rol kan spelen. Volgens de ene minister is ballet belangrijker voor het structureel subsidieerbare cultuurbeleid, volgens de andere musical. Ik vind het vrij verregaand dat u tijdens een commissievergadering toegeeft dat uw afweging op niets anders is gebaseerd dan op een persoonlijke voorkeur. Enkel de ministerwissel heeft tot de verandering geleid: het ballet werd gered, de musical niet. Ik hoopte nog dat ik het verkeerd had

begrepen, maar uw ontboezeming bevestigt mijn vermoeden.

Minister Bert Anciaux: Het is ingewikkelder dan dat. De keuze werd gemaakt door de bevoegde ministers van de meerderheid waartoe ook uw fractie behoorde. De keuze was gebaseerd op gesprekken die gericht waren op het maken van keuzes, omdat het duidelijk was dat niet alles kon. De uiteindelijke keuze werd gemaakt door mijn opvolger. Dat was zijn volste recht. Ik probeer zijn beslissingen heel consequent uit te voeren. Op de meeste terreinen komt zijn overtuiging trouwens overeen met die van mij. Dit is een punt van verschil, maar indien de zaken anders waren gelopen, zou ik met evenveel plezier een oplossing gezocht hebben voor het ballet. Dat is nogal wieses.

Ondertussen zou u toch al moeten weten dat ik de keuzes die ik maak in het cultuurbeleid niet laat afhangen van mijn culturele of kunstzinnige smaken. Die zijn immers absoluut niet representatief voor het cultuur- en het kunstbeleid in dit land, laat staan in Europa en in de wereld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de herstructurering van het lokale cultuurbeleid in Brussel

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de implementatie van het decreet Lokaal Cultuurbeleid heeft ook in Brussel nieuwe samenwerkingsvormen doen ontstaan tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Brusselse gemeenten. Een belangrijk doel van dit decreet was ervoor te zorgen dat binnen elke Brusselse gemeente een Vlaamse cultuurbeleidscoördinator, als rechterhand van de Vlaamse schepen, aan de slag kon. Dat is in grote mate gelukt. Dat het niet overal gelukt is, heeft vooral te maken met de terechte voorwaarde dat er in alle gemeenten ook een Nederlandstalige bibliotheek moet zijn en dat is nog niet in alle Brusselse gemeenten het geval.

Het loon en de werkingskosten van deze coördinatoren wordt op dit ogenblik door de Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks aan de gemeenten doorgestort. Voor de aansluitende projectsubsidies kunnen de cultuurbeleidscoördinatoren zich tot de VGC richten. Op die manier kunnen we in Brussel spreken van een lokaal, gemeentelijk cultuurbeleid voor de Vlamingen waarin de drie beleidsniveaus hun geijkte rol spelen. Dat is, gezien de Brusselse context, een enorme vooruitgang ten opzichte van het recente verleden. De voorbije jaren werden nogal wat inspanningen geleverd op institutioneel vlak om in elke Brusselse gemeente een Vlaamse schepen te krijgen. Het is belangrijk dat die over een aantal hefboomen beschikt om een beleid te kunnen voeren. Dit decreet speelt daarbij een belangrijke rol.

De beleidsplannen voor 2006-2010 staan in de steigers. Een belangrijke herstructurering van het lokale cultuurbeleid staat daarbij wellicht op de agenda. Uit documenten van de VGC maak ik op dat het een denkspoor is om de rol van de VGC in Brussel te vergroten. In plaats van een beperking tot een loutere projectmatige ondersteuning – waar op zich niets op tegen is – zou de VGC zichzelf zien als een meer inhoudelijke partner en zou ze de rol willen overnemen van de Vlaamse Gemeenschap die zich nu rechtstreeks tot de Brusselse gemeenten richt.

Staat dit niet haaks op de oorspronkelijke filosofie van het decreet? Door een overdracht van middelen van de Vlaamse Gemeenschap naar de VGC, zou de VGC ook zorgen voor het loon en de werkingskosten van de gemeentelijke cultuurbeleidscoördinatoren. Wordt hiermee de pas opgebouwde en op zich vernieuwende relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Brusselse gemeenten niet vroegtijdig de das omgedaan?

Daarnaast maak ik mij ook zorgen over de beschikbaarheid van toekomstige middelen voor het Vlaamse lokale cultuurbeleid in het algemeen en over de gevolgen hiervan voor Brussel in het bijzonder. Ik vang immers signalen op dat er bespaard moet worden binnen het toepassingsgebied van dit decreet. Minder middelen hoeven voor vele Vlaamse gemeenten nog niet noodzakelijk een einde van hun lokaal cultuurbeleid te betekenen. Ik vrees wel dat het terugschroeven van deze middelen in de Brusselse context zonder twijfel zou leiden tot het einde van het prille lokale cultuurbeleid.

Tot slot wil ik vragen hoe het staat met de plannen om het model van het lokale cultuurbeleid ook op de beleidsdomeinen Jeugd en Sport toe te passen. Niet enkel voor Vlaanderen, maar ook voor Brussel en de verankering van het Vlaamse beleid in de gemeentelijke context zou dit een goede zaak zijn.

Werden er al afspraken gemaakt tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC om de rol van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de subsidiëring van het lokale cultuurbeleid zonder meer over te nemen? Is er sprake van nakende besparingen en zal hierbij rekening worden gehouden met de specifieke Brusselse situatie? Hoe staat het met de plannen om naar analogie met het lokale cultuurbeleid ook een lokaal jeugd- en sportbeleid te ontwikkelen?

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik ben blij dat ik deze vraag van de heer Gatz heb gehoord. Het klopt dat, als de VGC deze taak ook nog wil overnemen van de Vlaamse Gemeenschap, we ons in het licht van wat u maandag hebt gezegd in de Vlaamse Gemeenschap, moeten afvragen wanneer we eindelijk zullen starten met het kerntakendebat over Brussel, de gemeenten, de VGC en de Vlaamse overheid. Dit is opnieuw een duidelijk voorbeeld van wat er in de toekomst allemaal kan foutlopen als dat kerntakendebat niet vlug en grondig wordt gevoerd.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Gatz, het decreet op het lokale cultuurbeleid ging op 1 januari 2002 van start. Aan de toepassing ervan in Brussel werd inderdaad veel aandacht gegeven. U omschrijft terecht de bedoelingen achter de rolverdeling van de diverse overheden. In het begin werd het nieuwe samenspel tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de gemeenten op enig scepticisme onthaald, maar we konden al vrij snel merken dat er in de praktijk inderdaad een en ander in beweging kwam. Het decreet op het lokale cultuurbeleid – mijn geesteskind – is het eerste decreet van de Vlaamse Gemeenschap dat een rechtstreeks partnerschap met de Brusselse gemeenten aanging.

Vandaag, nog geen vier jaar na de start van het decreet, stel ik vast dat de subsidies binnen Brussel van ongeveer 2.000.000 euro in 2001, zijn opgelopen tot ongeveer 4.000.000 euro in 2005. Dit is dus een toename met 100 procent! Intussen zijn er in tien

gemeenten cultuurbeleidscoördinatoren aan de slag, wordt er via de VGC voor ruim 300.000 euro aan bijzondere en vernieuwende initiatieven ondersteund, is er een convenant dat in 2005 voor 672.496 euro de gemeenschapscentra ondersteunt en stegen in Brussel de bibliotheeksubsidies van 1,3 miljoen euro in 2001 tot 2,5 miljoen euro in 2005.

Ik ken de situatie in Brussel goed genoeg. U zult me dus niet betrappen op zwaarwichtige, historische uitspraken, maar toch denk ik dat niemand naast de concrete effecten en de zichtbare evoluties op het terrein kan kijken. Op dit moment is er één en ander in evolutie. De Vlaamse Gemeenschapscommissie werkt aan een cultuurbeleidsplan voor de volgende vijf jaar. Het decreet op het lokale cultuurbeleid staat aan de vooravond van zijn eerste grondige evaluatie. Ook het decreet op het lokale jeugdwerkbeleid dient geëvalueerd en – waar nodig – aangepast te worden. Voor het lokale sportbeleid komt er tijdens dit werkjaar een nieuw decreet aan. De deadline voor deze drie is 1 januari 2007, de start van de nieuwe legislatuur in de gemeenten.

Deze samenloop van omstandigheden biedt ons de kans om na te denken over de gewenste bestuurlijke verhoudingen tussen de Vlaamse Gemeenschap, de VGC en de Brusselse gemeenten, over de drie bevoegdheden heen. Dat moet gebeuren zonder taboes, maar tegelijk ook zonder afbreuk te doen aan de specifieke sectorale eigenheden. Het is echter nog te vroeg om in de drie gevallen vandaag al definitieve uitspraken te doen.

Er werden geen afspraken gemaakt tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC om de rol van de Vlaamse gemeenschap betreffende de subsidiëring van het lokale cultuurbeleid over te nemen. Uit wat ik net zei, kunt u ook afleiden dat ik niet onmiddellijk gewonnen ben voor het grondig door elkaar halen van de prille bestaande verhoudingen binnen het lokale cultuurbeleid voor Brussel. Volgende maand starten we het proces naar aanleiding van de evaluatie van het decreet op het lokale cultuurbeleid. Vertegenwoordigers van de betrokken besturen en sectoren zullen hierbij voldoende kansen krijgen om hun elementen van evaluatie en voorstellen voor de toekomst in het gesprek in te brengen. Hieruit moeten we midden 2006, ook voor de toepassing ervan in Brussel, gepaste conclusies kunnen trekken. We zullen in elk geval ernstig werk maken van de evaluatie in Brussel, omdat we daar met specifieke verhoudingen zitten. In mijn beleidsbrief Brussel staat letter-

lijk dat het mijn uitdrukkelijke wens is om vanuit de Vlaamse Gemeenschap een partnerschap aan te gaan met de gemeenten. Ik wil niet naïef zijn en zal deze wens koppelen aan de wil van de Brusselse gemeenten om dat partnerschap aan te gaan.

Zoals reeds vermeld, zijn de middelen voor het lokale cultuurbeleid in Brussel de jongste jaren spectaculair toegenomen. In 2004, toen ik tijdelijk moest ingrijpen in de groei van het decreet, paste ik vanuit de Brusselse middelen opnieuw bij zodat het Nederlandstalige cultuurleven in de Brusselse gemeenten op geen enkele manier het slachtoffer werd. Ook voor volgend jaar dienen zich geen budgettaire donderwolken aan. Integendeel, ik maak binnen de middelen voor het lokaal cultuurbeleid weer ruimte vrij voor de erkenning van een nieuwe bibliotheek in Oudergem. Voor Sint-Jans-Molenbeek kan dan weer een nieuwe cultuurbeleidscoördinator worden gesubsidieerd. Er is dus geen sprake van nakende besparingen op het lokaal cultuurbeleid, nergens, dus ook niet in Brussel.

Wat de ontwikkelingen in het jeugd- en sportbeleid betreft, dateert het decreet lokaal jeugdwerkbeleid van 1993. Het introduceerde op dat moment reeds een voorafname voor het jeugdwerkbeleid van de VGC. Hierbij maakte de Vlaamse overheid geen rechtstreekse link met de besturen van de negentien Brusselse gemeenten. Ze liet de VGC de volledige vrijheid om het jeugdwerkbeleidsplan al dan niet te linken aan de gemeentebesturen.

Dit decreet zal in 2006 worden geactualiseerd, waarbij vooral de administratieve vereenvoudiging centraal staat. Momenteel bereid ik een nieuw decreet op het plaatselijke en regionale sportbeleid voor. Dit decreet, dat past in mijn sport-voor-allenbeleid, voorziet ook in een sportbeleidsplan voor de VGC. Het is mijn bedoeling om de VGC te vragen om in dit sportbeleidsplan een expliciete beleidsoefening te maken over de relaties met de negentien gemeentebesturen. Het doel is te komen tot een gedifferentieerde relatie waarbij de VGC, onder meer afhankelijk van de bereidheid en de inzet van de betrokken gemeentebesturen, een specifieke beleidsrelatie met het lokale sportbeleid kan ontwikkelen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord dat me in grote mate

tevreden stemt. Ik ben alleen een beetje verbaasd dat u zegt niet onmiddellijk te weten op basis van welke documenten ik mijn vraag heb gesteld. Ik wil u die gerust bezorgen. Het gaat over een recente studie van de gemeentelijke cultuurbeleidscoördinatoren met de VGC waar deze VGC een aantal duidelijke opties naar voren heeft geschoven.

Minister Bert Anciaux: Dan heb ik u verkeerd begrepen. Ik dacht dat u zei dat dit document afkomstig was van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Sven Gatz: Het gaat wel degelijk over een vraag van de VGC.

Als we dan toch inzetten op de aanwezigheid van Vlaamse mandatarissen in de gemeenten, vind ik het belangrijk dat we een inbreng krijgen in het gemeentebestuur. Ik ben gevoelig voor uw optie van een partnerschap. De kritiek die we nu wel eens horen, is dat er wel geld wordt geïnvesteerd, maar dat we niet altijd weten waar dat in die grote gemeentelijke pot terecht komt. U vindt in mij zeker een bondgenoot als we kunnen komen tot duidelijkere overeenkomsten met de gemeenten. We moeten daar verder op inzetten. De VGC kan daarin een rol spelen omdat de tegenpartij, de Franse Gemeenschap en in het bijzonder de Cocof, daar al jaren een vriend aan huis is. Het is voor ons dan ook een uitdaging om tijdens de volgende jaren of decennia onze invloed daar te vergroten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het oprichten van een overkoepelende vereniging voor auteurs, illustratoren en literaire vertalers en de rol van de Koepel van Vlaamse Auteursverenigingen (KVA) en het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) hierin

De voorzitter: mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Koepel van Vlaamse Auteursverenigingen of KVA is een samenwerkingsverband tussen de voornaamste Vlaamse literaire auteursverenigingen VVL, VVTS en VSVJ.

Deze verenigingen hebben allen een werking die enerzijds wordt gekenmerkt door continuïteit en anderzijds door een dynamische opvolging van de actuele problematiek in het literaire veld. Zowel de KVA als de deelverenigingen zijn pluralistische organisaties. In het totaal vertegenwoordigt de KVA ongeveer 600 Vlaamse literaire auteurs van verschillende disciplines.

De KVA is het normale aanspreekpunt en de aangewezen onderhandelingspartner van zowel de overheid als het Vlaams Fonds voor de Letteren en heeft in het verleden reeds zijn pluimen verdiend. Met de nodige verbazing namen de bestuursleden van de vereniging kennis van het plan van aanpak dat op 6 juli 2005 door het Vlaams Fonds voor de Letteren werd voorgesteld. Deze aanpak kwam er na de voorstelling van het rapport 'Opdracht en organisatiemodel van een belangenvereniging van auteurs, illustratoren en literaire vertalers in Vlaanderen'.

Blijkbaar werden de bestuursleden van de KVA niet bij dit alles betrokken. Het VFL wil nu een nieuwe overkoepelende auteursvereniging opbouwen, maar zonder zich te beroepen op de adviezen van het rapport en zonder de KVA erbij te betrekken. In dat rapport staat nochtans duidelijk geformuleerd dat een overkoepelende auteursvereniging onafhankelijk moet zijn van het VFL. In het nieuw plan van aanpak blijkt deze grenslijn nogal overschreden te zijn. De werkgroep voor het opbouwen van een nieuwe overkoepelende auteursvereniging is samengesteld uit leden van het VFL en ook de directeur van het VFL zetelt erin.

De auteursverenigingen willen wel het advies van het rapport volgen. Bij het opbouwen van een overkoepelende vereniging voor auteurs, illustratoren en literaire vertalers willen ze vertrekken vanuit de evidentie dat er verder moet worden gebouwd op een reeds bestaand en goed werkend orgaan, met name de huidige KVA. De deelverenigingen van de KVA zijn bereid zich om te vormen tot werkgroepen van de KVA.

Mijnheer de minister, in het najaar van 2005 staat de verlenging van de beheersovereenkomst tussen het VFL en de overheid ter discussie. Daarbij zal het VFL zijn invloed willen uitbreiden. De toekomstige rol van de KVA hangt daarmee samen. Hebt u hierover reeds een onderhoud gehad met de KVA? Zo ja, wat heeft dit onderhoud concreet opgeleverd?

Zo neen, acht u het zinnig en werkbaar een dergelijk onderhoud te hebben met de KVA?

Hoe staat u tegenover het plan van aanpak van het VFL en de door hen geplande evolutie? Hoe denkt u over het oprichten van een nieuwe overkoepelende vereniging voor auteurs, illustratoren en literaire vertalers?

Hoe ziet u de betoelaging van de auteursverenigingen in de toekomst? Bent u voorstander van één betoelaging van een overkoepelend orgaan? Kunt u dit toelichten?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Op 7 februari heeft mijn raadgever voor de letteren een delegatie van de Koepel ontvangen op het kabinet, met name ontslagnemd voorzitter Toon Brouwers, de nieuwe voorzitter Roger Rennenberg en de deeltijdse stafmedewerkster Lief Vleugels. In een constructief gesprek werden de noden geduid die eigenlijk neerkwamen op een vraag naar meer werkingsmiddelen vanuit het Fonds. De vraag was ook of ik daarover kon waken bij het actualiseren van de beheersovereenkomst met het Fonds dit najaar.

Er bestaat dus in eerste instantie ongenoegen over de middelen. Tot vorig jaar werden de drie auteursverenigingen afzonderlijk betoelaagd. Vanaf 1 juli 2004 werd een all-in jaarwerkingssubsidie toegekend aan de Koepel van 10.000 euro, samen met een eenmalige subsidie van 25.000 euro voor de aanwerving van een deeltijdse secretariaatsmedewerker. Het was de bedoeling om na een jaar een evaluatie te houden.

In zijn eisenpakket vroeg de Koepel aan het Fonds een subsidie van 75.000 euro voor personeel, gekoppeld aan 6.000 euro voor de huisvesting. Daarbovenop eisen ze 5.000 euro aan bijkomende werkingsmiddelen voor het tijdschrift en buitenlandactiviteiten. Op jaarbasis komt dit neer op een bedrag van 86.000 euro.

Het heikele punt waarover uiteindelijk alle discussies gaan, is de vraag in hoeverre de Koepel momenteel representatief is en vanuit het veld wordt beschouwd als een gemandateerd aanspreekpunt. Het antwoord vanuit het Fonds is ronduit negatief. Ondanks uw appreciaties; mevrouw Hermans, ben ik geneigd dit oordeel te volgen op basis van de feiten.

U zegt dat de Koepel ongeveer 600 Vlaamse literaire auteurs van verschillende disciplines vertegenwoordigt. In het financieel verslag van 2003 – dat van 2004 is nog niet beschikbaar – is sprake van 126 leden uit de VSVJ, 136 leden uit de VVL en enkele tientallen uit de VVTS. Alles samen gaat het dus om hooguit 300 leden. Op de meest recente jaarvergadering einde 2004 waren 37 personen aanwezig, waarvan 16 bestuursleden en 3 partners. Voor de VSVJ waren aanwezig: Herman De Meulenaere, Maria Heylen, Gerda van Cleemput, Sylvia Van den Heede, Kristien Boeken, Jaak Dreesen, Lieve Hoet, Mieke Vanpol, Clara Vanuytven, Katrien Vervaele, Danny Verstegen, Anne Wyckmans. Voor de VVL waren de aanwezigen: Axel Bouts, Toon Brouwers, Frank Decerf, Ferre Denis, Christina Guirlande, Clara Haesaert, Marc Hendrickx, Pol Hoste, Boudewijn Knevels, Paula Loeckx, Elisabeth Marain, Maja Panajotova, Tony Rombouts, Willem Persoon, Beatrijs Van Craenendonck, Hubert Van Lier, Ugo Verbeke. Voor de VVTS tot slot: Dirk Dobbeleers, Bram Renders, André Lefèvre, Rikkert Van Dijck, Jo Leemans, Diederik Van Durme, Geert Vermeulen, Armand Van Coppenolle.

Het is niet aan mij om uitspraken te doen over de literaire positie van de aanwezigen in Vlaanderen maar u zult het met mij eens zijn dat de meeste namen ons eerder onbekend voorkomen. We moeten daar eerlijk in zijn. Dit is echter geen beoordeling.

In het kader van de evaluatie, de nooit eindigende polemiek en de overtuiging dat we nood hebben aan een representatieve vereniging, vroeg het Fonds een adviesnota aan Erik Vlaminck, een auteur en figuur die voor alle partijen aanvaardbaar was. Het was de bedoeling dat de auteur alle actoren binnen het Letterenveld zou ondervragen naar de opdracht en het organisatiemodel van een belangenvereniging voor auteurs, illustratoren en literaire vertalers in Vlaanderen.

Mijn kabinet heeft constructief meegewerkt aan het onderzoek, net als de Koepel. Het rapport werd bezorgd op 10 juni en eindigt met het voorstellen van twee mogelijkheden. Het eerste voorstel gaat er van uit dat wordt voortgebouwd op de bestaande auteursverenigingen, voor een deel verenigd in de Koepel. Voor- en nadelen worden in de nota Vlaminck opgesomd. Het tweede voorstel is het vormen van een nieuwe auteursvereniging, totaal los van de bestaande verenigingen. Het enige nadeel dat de verslaggever op dat gebied formuleert, is dat het 'geen sinecure zal zijn om de werkgroep te formeren'.

In een brief van 19 september stelt de Koepel voorstander te zijn van de betoelaging van één overkoepelende auteursvereniging voor Vlaanderen, met de huidige Koepel als uitvalsbasis, en dit los van het VFL. De raad van bestuur van het VFL heeft zich evenwel sterk gemaakt om het enige nadeel van de tweede door verslaggever Erik Vlaminck voorgestelde mogelijkheid op te vangen. Eric Anthonis is bereid gevonden om een werkgroep voor te zitten waarvan Walter van den Broeck, Tom Naegels, Ingrid Van der Veken, Hilde Keteleer als vaste leden en Tom Lanoye, Klaas Verplancke en Mark Daniels als adviserende leden deel uitmaken.

De raad van bestuur van het VFL meent dat deze werkgroep in staat is om de opdrachtverklaring van een auteursvereniging zoals geformuleerd door de Koepel in hun tijdschrift 'De auteur' van maart 2005 effectief gestalte te geven. Het VFL wil logistieke en financiële ondersteuning geven aan deze poging om één sterke algemene, ook binnen de kortste tijd economisch onafhankelijke en autonome auteursvereniging op te richten.

Het VFL zal de werkgroep, die niet bestaat uit leden van het VFL, in volle autonomie de mogelijkhedenvoorwaarden laten onderzoeken. Daarom is de directeur van het VFL ook geen lid van deze werkgroep. De bovengenoemde leden kunnen vrij en onafhankelijk werken. Ze worden niet bezoldigd, maar krijgen wel de gebruikelijke vergaderings- en onkostenvergoedingen.

De beëindiging van de beheersovereenkomst tussen het VFL en de Koepel houdt geenszins in dat op korte termijn subsidiëring van de bestaande auteursverenigingen ophoudt. In afwachting van de inwerkingtreding van de beoogde nieuwe auteursvereniging zal de bevoegde commissie, op grond van ingediende projecten of van aanvragen voor subsidiëring van de jaarwerking van afzonderlijke auteursverenigingen, adviezen formuleren die al dan niet door het beslissingscollege financieel worden gehonoreerd.

Samenvattend wil ik dus stellen dat ik het bestaan en efficiënt functioneren van een auteursvereniging bijzonder opportuun acht. Ik refereer aan de vele contacten met de Koepel. Vanuit mijn kabinet is constructief meegewerkt aan het rapport Vlaminck waarin onomwonden staat dat een representatieve auteursvereniging die alle deelgroepen in één organisatie onderbrengt, aangewezen is. Ik steun dan ook de ad hoc werkgroep onder leiding van Eric Anthonis en kijk met belangstelling uit naar haar

blauwdruk die midden december wordt verwacht. Daarnaast heb ik het volste vertrouwen in de leiding van het Vlaams Fonds voor de Letteren die in deze overgangperiode de continuïteit van de werking van de bestaande auteursverenigingen zal garanderen. Uiteindelijk streven we allen hetzelfde doel na, namelijk de Vlaamse auteurs verenigen in een gezagsvolle, professionele, representatieve en onafhankelijke vereniging.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord en voeg eraan toe dat ik geen pleidooi wilde houden voor de vereniging. Ik wilde enkel dat daarover duidelijk zou worden gecommuniceerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de definitieve keuze van maximaal vijftien permanente terreinen voor lawaaierige sporten

Vraag om uitleg van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de inplanting van terreinen voor lawaaierige buitensporten in Vlaanderen

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de realisatie van multifunctionele terreinen voor lawaaierige sporten

Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over permanente motorsportterreinen

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, in het verleden zijn zowel aan u als aan minister Van Mechelen verscheidene vragen over deze materie gesteld. In antwoord op de vraag om uitleg over de inplanting van terreinen voor lawaaierige buitensporten in Vlaanderen van de heer Demeulenaere en

ikzelf hebt u op donderdag 17 maart 2005 verklaard dat de Vlaamse Regering in haar vergadering van 4 februari 2005 een beslissing heeft goedgekeurd om de procedure, die uiteindelijk kan leiden tot de selectie van multifunctionele terreinen voor lawaaierige sporten, weer op de sporen te krijgen.

Hierdoor moesten alle Vlaamse provincies tegen begin april 2005 voorstellen van locaties voor permanente omlopen met trainingfaciliteiten bij u indienen, ofwel de reeds ingediende voorstellen bevestigen en zo nodig verduidelijken. Tevens werd aan de provincies gevraagd om twee locaties méér voor te stellen dan maximaal voorzien was in de afgesproken spreidingstabel en bij de voorstellen een advies te voegen van burgemeester en schepenen met betrekking tot de wenselijkheid van het te realiseren terrein. Deze voorstellen zouden dan worden voorgelegd aan de technische werkgroep voor advies. Daarna zal de Vlaamse Regering zelf de uiteindelijke keuze maken, conform de spreidingstabel.

Momenteel liggen 21 mogelijke locaties op tafel, namelijk zes in Oost-Vlaanderen, vier in West-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg en drie in Vlaams-Brabant. Uit deze 21 locaties voor lawaaierige sporten zal de Vlaamse Regering er binnenkort maximaal 15 uitkiezen.

Ongeveer iedereen is het erover eens dat deze lawaaigebieden noodzakelijk zijn, al zal niemand graag een lawaaigebied in zijn achtertuin krijgen. Enerzijds moeten motorcrossers en andere beoefenaars van lawaaierige sporten de mogelijkheid worden gegeven om hun hobby uit te oefenen, anderzijds moet wildgroei van luidruchtige buitensporten in onder meer kwetsbare gebieden worden voorkomen.

Graag had ik van de minister vernomen aan de hand van welke criteria de technische werkgroep voor advies de 21 kandidaat-lawaaigebieden heeft geselecteerd? Hoeveel terreinen zullen er uiteindelijk door de Vlaamse Regering worden uitgepikt? Wanneer zal deze beslissing genomen worden? Heeft de minister weet van het feit dat locaties werden ingediend waarvan de provinciebesturen vooraf weten dat ze uit economisch, ecologisch of agrarisch oogpunt verworpen zullen worden?

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Ik heb heel wat vragen binnengekregen van verontruste mensen die in

de buurt wonen van de bewuste locaties en ook van lokale besturen op wiens grondgebied een locatie is voorgesteld. Daarom wil ik enkele vragen voorleggen. Wat is de stand van zaken? Hebben alle provincies binnen het voorziene tijdsplan, begin april, hun voorstellen ingediend? In welke gevallen ging het om voorstellen waarbij het advies van het bevoegde college van burgemeester en schepenen was gevoegd? Hoeveel adviezen waren er positief?

Mochten niet alle provincies het tijdsplan hebben gevolgd, wat zouden hiervan de gevolgen dan zijn? Zal de minister wachten tot alle dossiers binnen zijn? Zal hij het afbakeningsproces voor de reeds binnengekomen dossiers verder afhandelen zonder te wachten op de ontbrekende provincies? Of zal hij, zoals ons bekend werd via welbepaalde kanalen, opteren voor de provincies die toch akkoord gaan en ten aanzien van de andere een afwachtende houding aannemen?

Wat is het verdere tijdsplan in dit dossier in termen van voorlegging van de voorstellen aan de technische werkgroep en definitieve beslissing door de Vlaamse Regering?

Zou het niet wenselijk zijn om de frequenties van het gebruik van de locaties op te nemen? Algemeen is immers bekend dat proactieve informatie beter werkt dan geconfronteerd worden met feiten. Men zou kunnen spreken van een spreidingsplan voor lawaai-erige sporten.

Op welke manier kunnen omwonenden en lokale besturen in voorkomend geval de genomen beslissingen aanvechten?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: De zoektocht naar enkele multifunctionele terreinen voor lawaai-erige buitensporten begint stilaan in het slop te raken. Zelfs tegen de locatie dichtbij Leuven rijst er al protest. Het is dus een heel moeilijk debat. Bij Oosterzele is onlangs op een paar weken tijd een betoging georganiseerd met 1500 mensen. De bezorgdheid van de buurtcomités is veelal terecht. Mensen vrezen voor lawaai-overlast, geurhinder en een grote toename van verkeer.

De doelstelling die tijdens de vorige legislatuur werd vooropgezet, is terecht. We moeten ervoor zorgen dat er niet overal wordt wild gecroost. De oorspronkelijke opzet is misschien wat zoekgeraakt. De bedoeling

was om terreinen te vinden in gebieden waar er vandaag reeds een grote verstoring is door bijvoorbeeld het lawaai van fabrieken of grote verkeersknooppunten. Het ligt voor de hand dat gezocht moet worden in grote industriegebieden en havengebieden. Jammer genoeg moeten we vaststellen dat de Vlaamse Regering en de provincies met hun zoektocht vooral terechtgekomen zijn in openruimtegebieden op een paar uitzonderingen na, zoals in Grobbendonk, Gent en Beveren.

De adviezen zijn trouwens overwegend negatief. Minister Van Mechelen heeft bijvoorbeeld het industriegebied rond Grobbendonk niet weerhouden. Ik wil geen uitspraak doen over de concrete voorstellen te Gent, Beveren of Grobbendonk. Ik vind het wel fout om de doelstelling nu te verlaten omwille van een aantal juridische of ruimtelijke bezwaren. Het bezwaar dat voor de havengebieden en industriegebieden wordt weerhouden is het volgende. Het havendecreet of het Ruimtelijk Structuurplan laten dat soort van activiteiten niet toe. Het oorspronkelijk opzet van de locaties is dus zoekgeraakt. Ik vind een aantal voorstellen, zoals die inzake Oosterzele en Westerlo, eigenlijk onaanvaardbaar. Ik zal onze mensen dan ook oproepen zich daartegen te verzetten.

Om echter toch een opening te creëren, heb ik enkele vragen. Mijnheer de minister, erkent u dat het oorspronkelijke opzet om vooral te gaan zoeken in gebieden waar er al een zekere mate van verstoring was, eigenlijk grotendeels niet wordt gerealiseerd met de voorliggende selectie? Wat is uw standpunt over de inplanting van deze terreinen in haven- en industriegebieden? Bent u desnoods bereid aan de Vlaamse Regering voor te stellen juridische ingrepen te doen om dat soort activiteiten toch bijvoorbeeld in grote industriegebieden en havengebieden mogelijk te maken?

Als ik nu sommige reacties van provinciebesturen en burgemeesters hoor, vraag ik me af of de behoefte qua aantal terreinen per provincie zoals die destijds werd geraamd misschien niet wat overschat is. Dan denk ik op de eerste plaats aan de provincies Oost- en West-Vlaanderen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tegen de mogelijke inplanting voor oefenterreinen voor gemotoriseerde sporten kwam inderdaad al heel wat verzet van plaatselijke actie-

groepen. Persoonlijk vind ik dat we de beoefenaars van motorcross en andere gemotoriseerde sporten de kans moeten geven hun sport legaal te beoefenen. Als dat niet gebeurt, dan zal er enorm veel wild worden gecrost. Ik pleit dan ook voor het creëren van ruimte voor deze sporten, maar dan zo dat de overlast voor de omgeving tot een minimum wordt beperkt.

Mijnheer de minister, in haar antwoord op de vragen van donderdag 2 juni verkondigde minister Van Brempt dat alle provincies hun dossier reeds rond hadden en dat die zouden worden voorgelegd aan een technische werkgroep. Deze werkgroep zou voor het eerst bijeenkomen op 22 juni. Wat is de stand van zaken hier? Heeft de werkgroep al adviezen geformuleerd.

De adviezen van de werkgroep zouden daarna in een interkabinettenwerkgroep worden behandeld. Is dat al gebeurd? Wat is hier de stand van zaken? Is er al meer zicht op een concrete timing voor de definitieve beslissingen met betrekking tot de locaties? Welke locaties zijn nog in de running voor de verschillende provincies? In sommige kringen bestaat de vrees dat de overheid bepaalde erg geschikte sites die in de verschillende dossiers naar voren worden geschoven, niet zal selecteren omdat ze economisch waardevol zijn. Daardoor zouden minder geschikte sites toch kunnen worden geselecteerd. Welke criteria primeren er? Wegen financieel-economische criteria zwaarder of lichter dan criteria met betrekking tot het milieu en de leefbaarheid van de omgeving?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij deze vragen. De weg die dit dossier al heeft doorlopen, geeft aan dat het streven naar resultaten een zeer moeilijke evenwichtsoefening is. Ik wil eraan herinneren dat het in deze commissie was, als ik me niet vergis begin vorige zittingsperiode, dat de kat de bel werd aangeboden en dat een oplossing werd gevraagd voor deze in Vlaanderen vrij populaire sporten. Toen ook werden er opmerkingen gemaakt over wildcrossen. Een wereldkampioen als Joël Smets heeft verklaard dat, mocht hij nooit in de bossen hebben gecrost, hij nooit wereldkampioen was geworden. De faciliteiten waren er niet. Hij croste bij ons in de gemeentelijke bossen.

Vrijwel alle partijen waren er toen van overtuigd dat we een goede oplossing moesten zoeken. Ik ben benieuwd naar uw antwoord, mijnheer de minister.

Er was een opdracht gegeven om ter plaatse een onderzoek te doen. Sommigen zeggen in de loop van het proces dat bepaalde gebieden niet kunnen worden gebruikt omdat ze waardevoller zijn. Dan gaat het vooral over economische gebieden en havengebieden. Met die stelling ondermijnt men echter al het hele onderzoek. Wat dat betreft, ben ik het eens met de heer Daems. Anderen kunnen dan net zo goed zeggen dat bepaalde andere gebieden niet in aanmerking kunnen komen omdat het waardevolle stiltegebieden zijn. Van twee dingen één: een afweging moet gebeuren op basis van alle elementen, economisch of andere. Ik heb er problemen mee dat men bepaalde gebieden a priori niet in aanmerking neemt.

Gedurende de hele procedure zijn er enkele keren vragen gesteld of opdrachten gegeven aan de provinciebesturen. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat die opdrachten niet in elke provincie even ernstig zijn genomen. Op sommige plaatsen heeft men een degelijk onderzoek verricht, maar op andere heeft men misschien niet zo nauw gekeken. Ik zou wel eens willen weten in welke mate men op het terrein, bij de provincies, bereid was om in te gaan op deze legitieme en noodzakelijke verzoeken tot het voeren van een grondig onderzoek.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, net als in maart wil ik nogmaals mijn grote bezorgdheid uiten over de wijze waarop de provincies deze locaties hebben aangeduid. Van één locatie in Jabbeke weet ik bijvoorbeeld pertinent dat ze echt niet ernstig kan worden genomen. Ze ligt in een habitatrictlijn. Het is een weidegebied. Op de locatie kan een dergelijk terrein zelfs niet worden gerealiseerd: de waterstand is immers zo hoog dat het onmogelijk is te draineren. Ook ligt het gebied in de nabijheid van een residentiële wijk. Ik dacht dat er rekening zou worden gehouden met dergelijke zaken bij het bepalen van de locaties.

Ik hoor ook dat de gemeente een heel dossier heeft opgemaakt om dat aan te kaarten bij de provincie. Nu wordt precies die gemeente aangeduid als mogelijke plaats voor het inplanten van dergelijke terreinen. Dan vraag ik me af waarmee we bezig zijn.

Daarom kom ik graag nog eens terug op wat ik vorige keer zei. Niet alleen moet er een gepaste locatie worden gezocht, maar een van de belangrijke

punten waarmee de werkgroep rekening zou moeten houden is dat van de financiële garanties. Gemeenten moeten immers ook bereid zijn het nodige te doen om dergelijke terreinen in te planten. Als daarmee geen rekening wordt gehouden, dan bestaat er weinig kans dat die terreinen er ook zullen komen in die gemeente.

Als ik zie hoeveel mensen dezelfde vragen stellen, dan zie ik een groot probleem. Ik meen dat iedereen hier vindt dat er terreinen moeten komen om het wildcrossen tegen te gaan. Laten we al die locaties, aangegeven door de provincies, eens ernstig bekijken en uitmaken of de provincies hun werk degelijk hebben gedaan. Laten we ook bekijken of de gemeenten bereid zijn een duit in het zakje te doen of zien wie bereid is die kosten te dragen. Ik veronderstel dat de provincies de kosten niet zelf zullen dragen. Ik vrees dat de gemeenten er niet voor zullen willen opdraaien. Ik weet niet of u daar geld voor hebt, mijnheer de minister. Dat dacht ik niet. Ofwel maken we hier werk van, ofwel stoppen we met iedereen voor de gek te houden. De financiële garantie is wel degelijk een belangrijk punt.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Een paar maanden geleden liep er een schitterende spot op Canvas, met enkele motorcrossers die door het bos liepen met de crossmotor tussen hun benen. ‘Spaar je oren voor het Klarafestival’ was de boodschap. Het was een van de beste spots die ze ooit hebben gemaakt.

Ik draai al een tijdje mee in deze commissie, en de sfeer is totaal anders dan enkele jaren geleden. In het begin van de vorige legislatuur, toch geen eeuwigheid geleden, kwamen er interpellaties van verschillende fracties van de toenmalige meerderheid en oppositie. Iedereen wilde zo snel mogelijk een oplossing, met een afbakening van een aantal crossgebieden, vooral in Limburg en in de Kempen, maar ook op andere plaatsen. Er werd een heroïsche strijd uitgevochten om te kunnen scoren, maar anderen hebben toen gepleit voor een zo snel mogelijke realisatie.

Ik heb toen met mijn ‘vuile smoel’ gezegd dat, als die terreinen zouden worden afgebakend, er in dezelfde commissie vragen zouden komen van mensen die vinden dat het bij hen niet mag omdat het te veel lawaai genereert. Principieel is iedereen voor, maar het mag niet in de eigen buurt zijn.

Het kan bijvoorbeeld niet dat minister-president Leterme zegt dat één terrein in West-Vlaanderen wel zal volstaan. Overal waar er een terrein moet wor-

den afgebakend, zullen de mensen zeggen dat het daar niet komt. Het kan ook niet dat de minister van Sport zijn werk doet, terwijl zijn partijgenoten in het Leuvense oproepen voor een betoging tegen een afbakening die de minister van hun eigen partij heeft vooropgesteld. Het kan ook niet dat in de VLD een aantal mensen hevig pleit voor de realisatie van die terreinen, terwijl lokale politici er tegen zijn – al is dat op zich perfect te begrijpen – en de minister van Ruimtelijke Ordening een argumentatie bovenhaalt vanuit een puur economisch standpunt, die dan gevolgd wordt.

Industrieterreinen en haventerreinen zijn op zich de beste plaatsen. Ik weet zo’n plaatsen op Linkeroever, waar we voor jaren een terrein kunnen afbakenen. Zo zullen er ook zijn in het Gentse havengebied, en waarschijnlijk ook langs het Albertkanaal. Maar dat kan dan niet, want er is een perspectief van zoveel jaren voor de inplanting van industrie, terwijl die redenering niet wordt gemaakt voor de landbouw, laat staan voor natuurgebied. Het dossier wordt dus naar de verdommenis geholpen door de gehanteerde criteria, en daarvan getuigen de ingediende bezwaren.

Hopelijk kunnen we terugkeren naar de situatie van toen het dossier werd geopend, met één crossterrein per provincie, en misschien wat meer in Antwerpen waar er een hogere nood aan is, zo dicht mogelijk bij plaatsen waar er vandaag al overlast is, en waar die overlast geen extra problemen geeft. Daar zijn voorbeelden van te geven. Bij ons in de Waaslandhaven zullen er zeker plaatsen zijn die voor een aantal jaren gebruikt kunnen worden.

U kunt daarover afspraken maken met de minister van Ruimtelijke Ordening. Als die zijn verzet op grond van een economische argumentatie niet laat varen, dan zal het aantal actiecomités nog groeien. Ik zal er elke keer met mijn partij bij zijn om te betogen. We zijn van in het begin heel consequent geweest. We hebben het dossier toen gevolgd vanuit de meerderheid. Toen hebben we de redenering gevolgd die de heer Daems zonet heeft uiteengezet.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer Stassen, ik ben het fundamenteel oneens met wat u zegt. Ik ervaar helemaal geen andere sfeer in deze commissie. (*Opmerkingen van de heer Jos Stassen*)

Elke vraagsteller heeft duidelijk gestipuleerd dat het belangrijk is dat het dossier tot een goed einde wordt gebracht. Ook de heer Daems heeft gezegd dat er

nood is aan terreinen, zodat het wildcrossen wordt tegengegaan. In 2001 hoorden we in deze commissie net dezelfde inzichten.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, een aantal van de gestelde vragen heeft te maken met de stand van zaken in de procedure. In haar beslissing van 4 februari 2005 heeft de Vlaamse Regering aan de provincies gevraagd om uiterlijk 2 maanden na datum van deze beslissing, hun voorstellen van locaties voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten in te dienen. Begin mei waren alle voorstellen binnen. Er mag wel rekening mee gehouden worden dat de vertraging in de maand april ten dele te maken kan hebben met een mogelijk oponthoud tijdens de paasvakantie, bij het samenstellen en goedkeuren van de dossiers door de provinciale overheden.

Op dit moment werkt de Vlaamse Regering nog altijd binnen de procedure die ze afgesproken heeft in haar beslissing van 19 juli 2002, en die werd bevestigd door de beslissing van 4 februari 2005. Daarin staat dat er minimaal 12 en maximaal 15 terreinen kunnen komen in Vlaanderen. Uiteraard moeten we nu eerst de huidige 21 voorstellen evalueren om te beslissen hoeveel terreinen eventueel al aangewezen kunnen worden.

Er werd door de technische werkgroep gemotoriseerde sporten Vlaanderen op 22 juni en 6 juli een analyse gemaakt van alle dossiers. De conclusies hiervan werden aan mijn kabinet overgemaakt op 7 juli, en een eerste keer besproken op de interkabinettenwerkgroep van 8 juli. Toen werd afgesproken om het overleg voort te zetten na het zomerreces. Intussen werden door mijn medewerkers de eerste contacten gelegd om deze besprekingen voort te kunnen zetten en bij voorkeur ook af te ronden. Ik vind het immers belangrijk dat we op relatief korte termijn voor uitsluitsel kunnen zorgen, zowel voor de terreinen waarover een consensus bereikt kan worden, als voor de door de provincies voorgestelde terreinen die niet meer in aanmerking komen.

Nu heerst er onzekerheid en ongerustheid. Enerzijds wordt er op lokaal niveau heel snel gesensibiliseerd en gemobiliseerd tegen een eventuele aanwijzing van zulke permanente terreinen. Anderzijds bereiken mij ook heel wat brieven en mails van mensen die klagen over een absoluut gebrek aan dat soort

terreinen waardoor de toekomst van onder meer de motorcross in Vlaanderen – met een jarenlange traditie aan wereldkampioenen – in vraag gesteld wordt. De beoefenaars van die lawaaierige sporten zijn bovendien, door gebrek aan terreinen, geneigd om uiteindelijk alle reglementering te negeren en te gaan wildcrossen, wat uiteraard aanleiding geeft tot overlast.

De huidige procedure voor het aantekenen van bezwaren bepaalt dat er bij het dossier met voorstellen van de provincie telkens ook een advies van het college van burgemeester en schepenen dient te worden gevoegd. Die adviezen vertalen in feite wat het lokale maatschappelijke draagvlak is. Vaak merken we immers dat er negatieve adviezen geformuleerd worden op basis van protesten en bezwaarschriften die door de lokale gemeenschap worden ingediend.

Trouwens, alle provinciebesturen, met uitzondering van de provincie Vlaams-Brabant, hebben bij het ingestuurde dossier, zoals gevraagd, het advies van de betrokken gemeenten gevoegd. Van de in totaal 21 voorgestelde locaties zijn er 7 positief geadviseerd door de gemeente, van 3 – in de provincie Vlaams-Brabant – is er geen advies, 1 advies is onduidelijk en 10 adviezen zijn negatief.

Eventuele beslissingen van de Vlaamse Regering in deze fase van het dossier hebben evenwel nog geen rechtstreeks effect op de burger. Het is niet omdat er nu terreinen worden aangewezen, dat die terreinen meteen gerealiseerd kunnen worden. In een latere fase, als de terreinen echt geëxploiteerd zouden worden, blijven alle formele inspraakprocedures en mogelijkheden bestaan om bezwaar aan te tekenen. Wanneer de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening gelast wordt met de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, worden de bepalingen van het decreet op de Ruimtelijke Ordening van kracht, waarbij het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen wordt aan een openbaar onderzoek. Vervolgens krijgt de burger 60 dagen de tijd om zijn bezwaren in te dienen bij de Vlaamse commissie voor Ruimtelijke Ordening. Een gelijkaardige procedure geldt voor een provinciaal of een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Bovendien is er ook consultatie en inspraak mogelijk tijdens de procedure die moet gevolgd worden voor het toekennen van een milieuvergunning.

Een andere reeks vragen heeft betrekking op de criteria die gehanteerd worden bij de selectie van de

voorstellen. Het is een foutieve voorstelling om te beweren dat de Technische Werkgroep 21 kandidaat lawaaigebieden heeft behouden. Door de 5 Vlaamse provincies werden in totaal 21 locaties voorgesteld op basis van een afwegingskader dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Bij het afwegingskader dat de provincies dienden te hanteren werd rekening gehouden met een aantal juridisch verankerde negatieve selectiecriteria, een aantal indicatieve negatieve selectiecriteria en een aantal positieve selectiecriteria. Uiteraard konden de positieve selectiecriteria slechts in overweging worden genomen in zoverre ze niet strijdig waren met de juridisch verankerde negatieve selectiecriteria.

Ik geef u enkele concrete voorbeelden. Het was inderdaad de bedoeling om te gaan zoeken in gebieden waar reeds een vorm van geluidsverstoring aanwezig is. Zo is er het positieve selectie criterium om aan te sluiten bij hoofdwegen en primaire wegen, bij luchthavens en zeehavens. Tegelijk geldt echter het juridisch verankerde criterium dat er geen zo'n terrein mag komen in bijvoorbeeld zeehavengebied. Dat afwegingskader werd trouwens goedgekeurd door de vorige Vlaamse Regering en werd bijgevolg mee ondertekend door de toenmalige minister van Leefmilieu, mevrouw Dua. Toen waren er geen redenen om juridische ingrepen te doen en dus is dat nu ook niet het geval, maar ik begrijp de bezorgdheid ten dele.

De dossiers met voorstellen van de provincies werden daarna voorgelegd aan een Technische Werkgroep die alle criteria toetst. Die werkgroep heeft geen formeel advies geformuleerd maar heeft, zoals gevraagd door een interkabinettenwerkgroep, per betrokken departement een analyse gemaakt van de voorgestelde locaties.

De elementen die voor analyse in aanmerking werden genomen door die Technische Werkgroep zijn: de oppervlakte van de voorgestelde locatie, de bodembestemming, de vraag of de locatie al dan niet een bestaand circuit is en, indien dat het geval is, ook de sporttechnische aard van het circuit, het al dan niet aanwezig zijn van infrastructuur op deze locatie, de vergunbaarheid volgens het door de Vlaamse Regering goedgekeurde afwegingskader, de multifunctionaliteit, de aard van de selectie door de provincie want sommige provincies hebben zelf een onderscheid gemaakt tussen effectieve terreinen en reserveterreinen, de rangschikking voorgesteld door de provincie, de mogelijke sociaal-economische gevolgen, de financiële haalbaarheid, de geografische

verspreiding in de provincie, de nabijheid van woningen, de impact inzake mobiliteit, het lokale maatschappelijke draagvlak via een advies van het college van burgemeester en schepenen, de adviezen van de afdeling Ruimtelijke Planning, de afdeling Natuur, de afdeling Bos en Groen, de afdeling Land, de afdeling Land- en Tuinbouw, de afdeling Milieuvergunningen, het OCGIS en Bloso. De volgorde waarin de elementen hier werd vermeld, zegt uiteraard niets over de weging van die criteria.

Nu is het dus uiteindelijk de taak van de Vlaamse Regering om op basis van deze informatie een beslissing te nemen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Als u zegt dat u naar het draagvlak hebt gepeild bij burgemeester en schepenen, dan vind ik dat nogal beperkt. Dat peilen zou wat ruimer mogen gebeuren. Het is positief dat u bevestigt dat de bezorgdheid destijds was om vooral naar locaties in de buurt van verstoorte gebieden te zoeken. Ik herinner me niet dat in die beslissing van 2002 als juridisch verankerend criterium werd opgenomen dat het niet in havengebieden kon.

Ik verwijs hiervoor naar een ander voorbeeld waar minister Van Mechelen een mouw heeft aangepast, namelijk de kartings. Dat zijn ook lawaaierige toestanden. Minister Van Mechelen heeft beslist dat kartings voortaan ook in industriezones kunnen, hoewel dat vecht met de bestemmingsvoorschriften. Waarom kan dat niet ook voor motorcrossgebieden in haven- of industriegebieden? Waar een politieke wil is, is een juridische weg. Het zou jammer zijn als die weg niet meer zou worden bewandeld.

Was de behoefte die destijds werd geraamd, niet te groot? Misschien moeten we het aantal terreinen, zeker in sommige provincies, naar beneden halen.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Ik veronderstel dat we tegen het einde van 2005 meer informatie krijgen. Mijnheer de minister, als dat niet zo is, zullen we u opnieuw aan een vragenuurtje onderwerpen.

De heer Kurt De Loor: Ik wil nogmaals mijn bekommernis uiten over de keuze van de sites. Het financiële mag niet primeren boven het welzijn en de leefbaarheid van de bevolking.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, de moraal van het verhaal is dat u tegen eind 2005 mis-

schien een aantal locaties kunt voorstellen, maar dat dan pas het probleem begint. Ruimtelijke Ordening zal dit via provinciale uitvoeringsplannen moeten bekijken. Dat duurt minstens 5 jaar. De afbakening van het stedelijk gebied Kortrijk is al 6 jaar bezig. Ik maak me daarover geen illusies.

Ik wil nog ingaan op het voorstel van de heer Daems. West-Vlaanderen heeft een wereldkampioen, Steve Ramon. Hij moet nu in het buitenland gaan trainen, omdat er niets meer is. Vroeger trainde hij in de uiterste zuidpunt van de haven van Zeebrugge. Daar hinderde hij niemand, maar telkens als hij daar verscheen, was er ook politie.

Mijnheer de minister, ik suggereer om in de havengebieden de beste locaties uit te zoeken. Nu wordt daar illegaal getraind. Kunt u dat op die manier niet tijdelijk oplossen? Binnen 5 jaar zullen er geen milieuvergunningen zijn voor die gebieden. U kunt van goede wil zijn, maar de juridisering van Ruimtelijke Ordening is heel complex. Maak tijdelijke afwijkingen, want anders zullen steeds meer Vlamingen in het buitenland gaan trainen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik onthoud alle bezorgdheden en suggesties en zal pogen een goed voorstel te doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
